

Kauzalita

a determinismus
a příbuzné vztahy a názory

Kauzalita

- Terminologie
  - Deantropomorfizace
(čin, přičiniti se, příčina, učiniti...)
  - jako objektivní vztah
  - Definice příčiny a účinku

Determinismus

- Geografický
- Technologický
- Logický
- ...
- **Kauzální**

System je deterministický, jestliže z jeho stavu v jednom okamžiku lze odvodit všechny stavy budoucí.

Typy kauzálních vztahů

- elementární
- kauzální řetěz
- kauzální síť

P $\longrightarrow$ U

P $\longrightarrow$ UP $\longrightarrow$ UP $\longrightarrow$ UP $\longrightarrow$

Ekvivalence příčiny a účinku

- $P > U$
  - $P = U$
  - $P < U$
- kreacionismus
  - preformismus
  - emergentismus

Asymetrie kauzálního vztahu

- existenční
- genetická
- časová

Příbuzné vztahy

- funkční vztah

nezávisle proměnná (argument) x

závisle proměnná y

$$y = f(x)$$

$P=f(V)$ nebo $V=f(P)$ / $T=\text{konstantní}$

- korelace

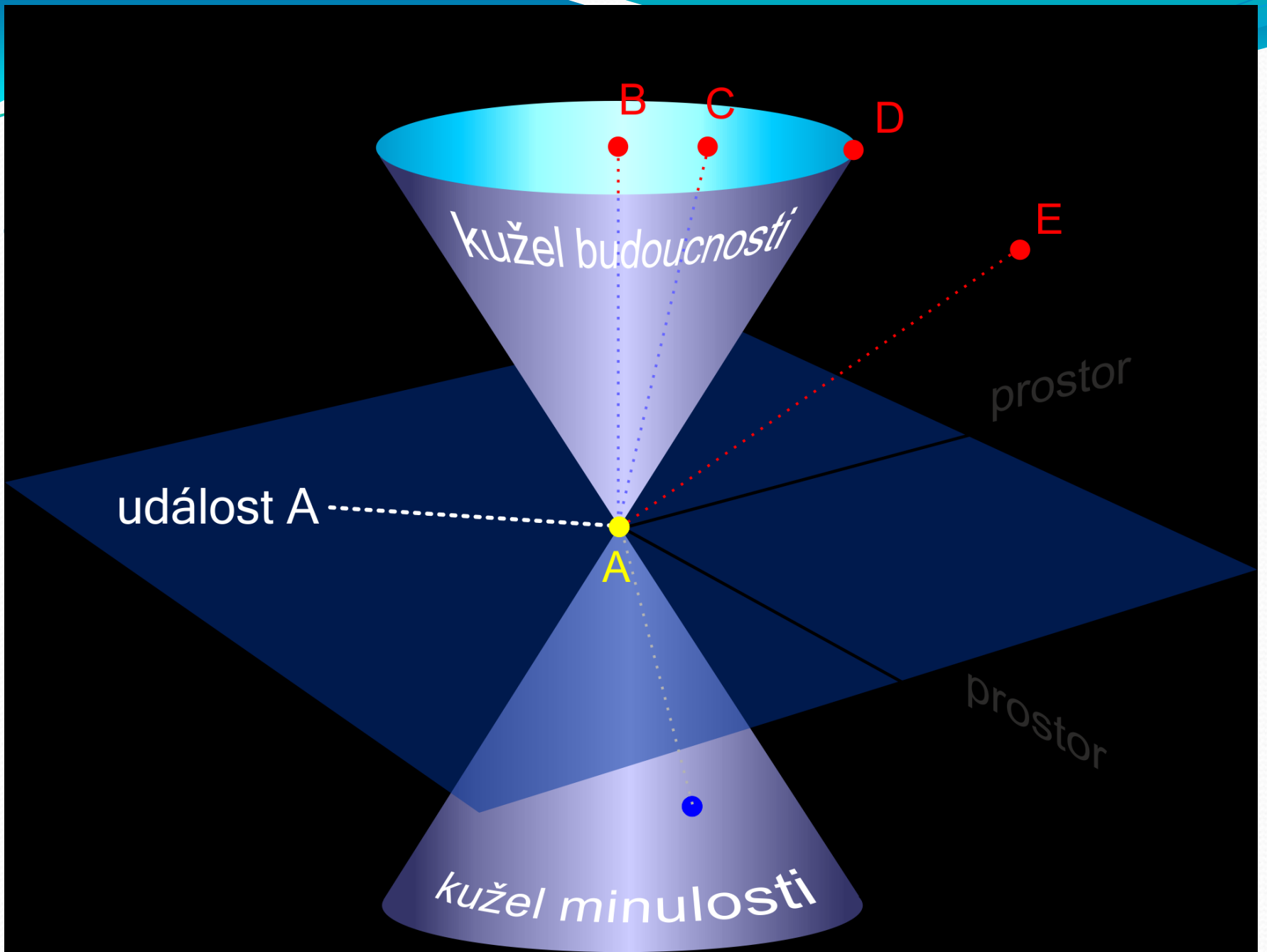
Typy příčin

- úplná
- neúplná
  - podmínky
- účelnost

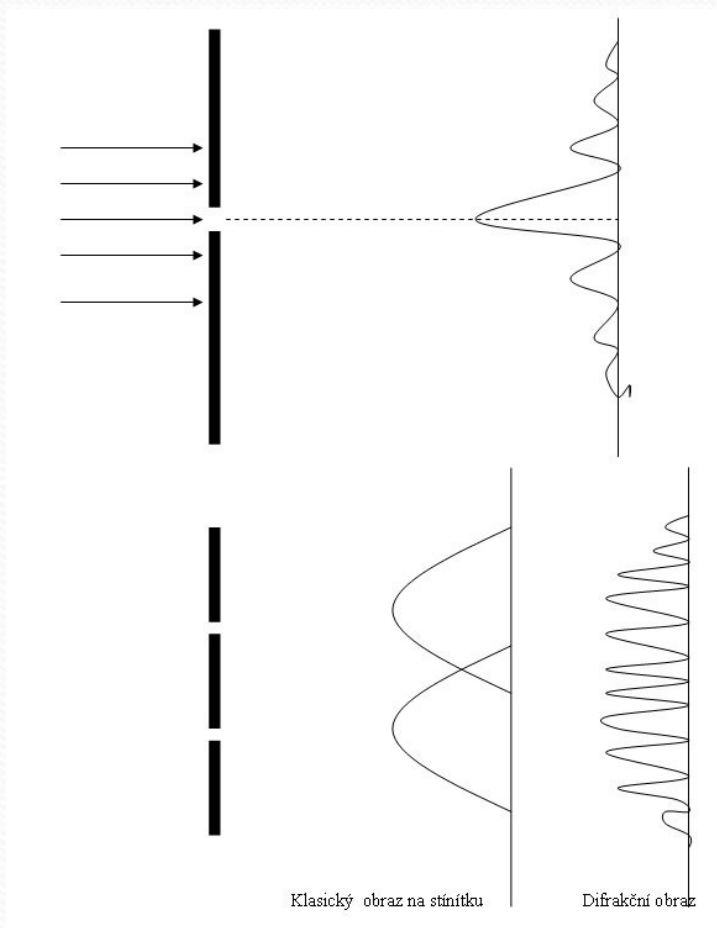

Kam dohlédneme

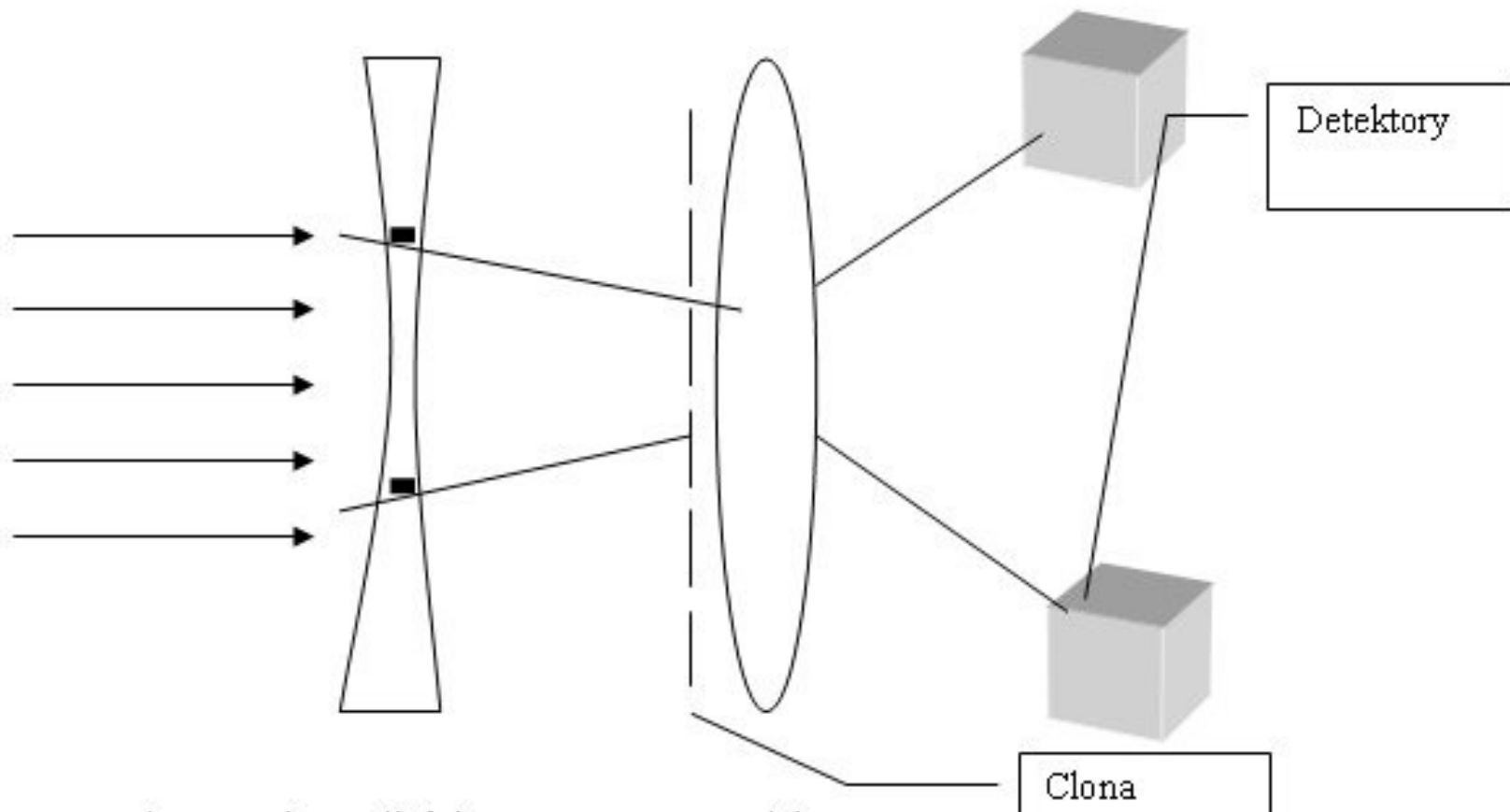

Štěrbínový pokus

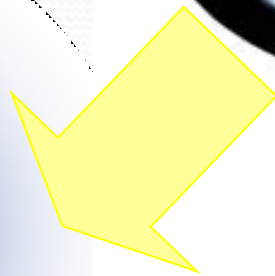
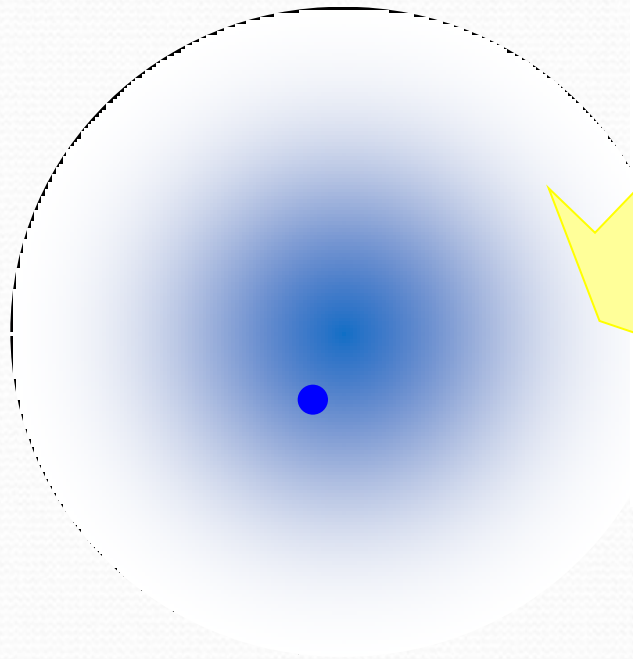

Pokus s odloženou volbou

J. Wheelerův pokus s odloženou volbou

Redukce vlnového balíku

Eternalismus jako
odpověď?

